

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR
FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR
WHICH IT STANDS: ONE NATION INDI-
VISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE
FOR ALL."

VOLUME III. — LETO III.

CLEVELAND, O., PONDELJEK, (MONDAY) NOVEMBER 1st 1920.

ST. 258 (NO.)

Single Copy 3c

Entered as Second Class Matter April 29th, 1918, at the Post Office at Cleveland, O. under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

Posamezna številka 3c

KAJ BOM VOLIL?

Kaj bom volil, je vprašanje, ki mora zanimati vsakega, ki se zaveda, in ki se čuti svobodnega državljana te države. Volitve za najvišja mesta v tej deželi so pred durmi.

Demokratska in republikanska stranka sta ponovno pokazali, kaj sta storili za ameriškega delavca. Zadnjih osem let je krivila hrbet ameriškega delavstva demokratska stranka, ki je pokazala po svojih predstavnikih, da je stranka največjega blufa. Treba, se nam je spomniti samo onih 14 točk, Leverjevega, Cumminsa, Eschovega, špijonažnega zakona, pa imamo takoj jasno sliko položaja, katerega je ustvarila v Združenih državah demokratska stranka.

Po časopisih citate kako dobra in plemenita človeka sta Mr. Harding in Mr. Cox. Navada teh kapitalističnih organov ni, da šli v podrobnosti, ampak zatrjuje sa nam, da sta obadva velika prijatelja delavstva. Mi smo že večkrat povedali, kaj mislimo o teh gospodih, zato se ne bomo spuščali k navajanju posameznih faktov. Konstatiramo le eno, in to je: obadva sta kandidata Wall Streeta.

Mi delavci nimamo ničesar pričakovati od omenjenih strank. Priti moramo do spoznanja, da služiti kapitalistu in delavcu ob enem in istem času ni mogoče, in ker to ni mogoče, morate vedeti, da ni bil niti Harding niti Cox postavljen kandidatom od delavstva, temveč od kapitalistov. Zato nimate od njiju tudi ničesar pričakovati. V torek zvečer, kakor hitro bodo volitve končane vas ne bo poznal več niti Harding niti Cox. Spoznajte inora priti, toda proti mora sedaj, ako nečete, da se bošte kesali, ko bo prepozno.

Poleg omenjenih kandidatov imamo še enega, ki sedi v Atlanti ječi samo zato, ker je govoril — resnico. V ječi sedi mož, ki je vse svoje življenje posvetil boju za delavstvo, boju proti zmagi kapitalizmu. Ta mož je naš zvesti in neomahljivi E. V. Debs.

Glas za socialistično stranko pomeni glas proti vojni, proti izkoriščanju, pomeni glas proti sodnijskim prepovedim v delavskih sporih, za podpravljenje železnice, rudnikov, glas za socialistično stranko pomeni glas za osvoboditev ljudi, ki so se drznili povedati ljudskim prijavkam v obraz, da vsaka vojna nad ljudstvom je zločin onih, ki sede na odgovornih mestih.

Dovolj ste čitali in morda tudi občutili grozote vojne. Ali želite, da pride do ponovne vojne — ako je to vaša želja, tedaj glasujte jutri za demokratsko ali republikansko stranko. Če pa ste proti vojni in grozotam, ki jih povzročajo vojne, tedaj oddajte vaš glas jutri, 2. novembra za socialistično stranko in za nobeno drugo.

Kaj so naši kapitalistični prijatelji pripravljeni storiti za delavca je najbolje razvidno iz sedanjega položaja. Preidimo malo na znižanje cen. Kaj in kako so vam razni "prijatelji" včasih pripovedovali, kako se bodo cene znižale, in kako bo vse počasi padlo na predvojno stopnjo. In kaj se je zgodilo? Cene se tam, kjer so bile. Opaziti je le tupatam par brezpomembnih izjem. Ne pa tako s plačami. Opušča se delavce, in ko bodo volitve končane, se jih bo morda zopet najemalo, toda za — nižjo plačo.

Lansko zimo ste dobili tono premoga za \$7.00, letos morate plačati zanj do \$14.00. Zakaj? — Zato, ker se je odpravilo vladno kontrolo nad cenami premoga. Dokler so bile cene pod kontrolo, so bile primeroma pravilne, ko pa je kontrola prišla v privatne roke, se je navedlo tudi privatne cene, to se pravi, cene so take, kakršne želijo premogarski baroni. To je vzrok, da morate plačati letos za tono premoga še enkrat toliko, kot lansko leto. Seveda premogarski baroni vračajo vso krivdo na delavce, ki so dobili par centov zvišanja.

Železničarji si prosili povišanja plače, navajajoč kot vzrok naraščajočo draginjo. In kaj so dobili? — Preiskavo! — In kaj je ta preiskava pronašla? — Nič! Ko pa so železnice izročile nazaj v privatne roke, so gosposke kongresniki in senatorji rekli: Vzemite jih nazaj in mi vam garantiramo še 5½ odstotka dobička.

Glavno vprašanje za vas delavce je: Ali vam sedanjí kapitalistični sistem garantira delo oziroma obstanek skozi vse vaše življenje? Največja ironija sedanjega sistema tiči v tem, da mora ljudstvo, kadar je produciralo dovolj, biti brez dela in trpeti pomanjkanje. To je plačilo, katero dobi delavec za svojo produktivno silo. Kaj je ona moč, ki je zmožna odpraviti to vnebovpišajočo krivico? Odgovor je samo eden: Socializem.

Romunija prosi Ligo narodov, da ji pomaga pri njenem ropu.

Pariz, 30. okt. — Pogodbe, katero je podpisala Anglija, Francija, Italija in Japonska, in s katero se izroča Romuniji Besarabijo, ni podpisala niti Amerika niti Rusija.

Amerika ni bila deležna potrditve te pogodbe vsled tega, ker ni dosedaj ratificirala nobene mirovne pogodbe, Rusijo pa so zavezniški diplomatje kar kratkomalo ignorirali, dasiravno je Besarabije preje spadala pod Rusijo.

V predgovoru je rečeno, da se je to rodovitno zemljo do Romuniji "v soglasju z željami ljudstva", kar pa seveda ni res. Pravice Rusov in drugih narodnosti v tem ozemlju se "varuje" v posebnih točkah za "narodne manjšine", katere se je kot ponavadi vpisalo v pogodbo samo kot ornamenat.

Sedaj se je obrnilo na Ligo narodov, da pomaga v treh posameznih ozihih. Prvič se je obrnilo na ligo, da ona imenuje "ruskega" zastopnika pri komisiji, ki naj določi natančne meje.

Drugič, za slučaj da bi ta komisija v teku dveh let ne mogla priti do zaključka glede porcijonalnega dela ruskega narodnega davka, katerega naj bi prevzela Romunija za Besarabijo, tedaj naj se obrne na Ligo, da posreduje.

Tretji slučaj, ki je najvažnejši se, tiče zahtev, katere bi Rusija lahko podala z ozirom na aneksijo Besarabije. Pogodba se v tem oziiru glasi:

"Visoke pogodbenne sile bodo povabile Rusijo, da se drži sedanje pogodbe, (ki je bila seveda sklenjena proti njeni volji) kakor hitro se bo v Rusiji ustanovila vlada, katero se bo priznalo. Prihranjuje si pravico, da predloži posredovalnemu koncilu lige narodov vsa vprašanja, katere bi spravila na površje z ozirom na podrobnosti pogodbe."

12 MRTVIH V RAZSTRELBI V ELEKTRARNI.

North-Tonawanda, N. Y., 31. okt. — Dvanajst mož je bilo ubitih danes zgodaj jutraj v eksploziji in ognju v distributivnem stolpu Niagara Falls Power Co. Eksplozija se je primerila pri preiskavanju dveh novih električnih strojev. Razstrelba je polila po moških olje, ki se je užgalo. Stiri so bili na mestu mrtvi. Rešil se je samo eden izmed navzočih, ki je skočil skozi okno. Osemim drugim se posrečilo priti iz ognjem naplnotenega prostora, toda bili so tako opečeni, da so pozneje v bolnišnici umrli.

Volite za socialistično stranko in njene kandidate, in kadar bo zmagal socializem, tedaj bo zmagal tudi delavec nad svojim največjim sovražnikom, kapitalizmom. Takrat bodo izginile krize, štrajki, in vsa mizerija, ki je zvesta spremljalka sedanjega sistema.

Se-enkrat: Glasujte za E. V. Debsa. Glas za njega znači glas za boljše človeško družbo, v kateri ne bo hlapcev in ne gosposdarjev, temveč edinole bratstvo tako med posamezniki kot med narodi.

POPRAVEK: Tiskart škrat je odgovoren za neljube pomenotv v šobotni številki in sicer "odstavka pod rubriko "Ob tdnu" bi se moral stavek: "V Belgradu so proklamirali dedno republiko" pravilno glasiti: "V Belgradu so proklamirali dedno monarhijo."

Hude posledice vojne dela pri ženstvu.

Pariz, 31. okt. — Mobilizacija ženstva v industriji za časa vojne bo imela skoro nič manj slab učinek na bodočnost človeškega rodu kot aktualna izguba mož, ki so bili v vojni ubiti ali pa za vedno pohabljeni.

Do tega zaključka so prišli francoski zdravniki po dveletni preiskavi, katero so uvedli po sklepu premirja. Zdravniki so pronašli, da je težko delo, ki je bilo prej vedno opravljano od moških, zelo oslabilo življenske sile ženstva, in bojijo se, da bodo posledice občutile še dve generaciji.

Ta položaj je enak v Franciji, Angliji, Nemčiji in drugih deželah, kje je bila mobilizacija žensk za industrijo splošna, in do gotove mere tudi v Združenih državah, kjer je bilo na tisoče žensk zaposlenih po municijiskih tovarnah.

V Franciji velik odstotek žensk in deklet, ki so tekoma vojne delale v municijiskih tovarnah, ni prišlo vprašat za delo potem, ko se je te tovarne reorganiziralo na mirovni podlagi in se je pričelo z izdelovanjem avtomobilov in drugih produktov. Samo nekatere, ki so zavzemale mesta tehničnih izvedenk, so se prigrisale zopet na delo. Ta se pripisuje v veliki meri dejstvu, da ženske ne morejo prenašati večletnega dela v tovarnah, dasiravno je tudi res, da se jih je veliko vrnilo k domačim opravkom, ko so se vrnil njih moške iz vojne.

Izmed tisočev žensk in deklet, ki s bile tekoma vojne zaposlene na pariški poulični železnici, jih je ostalo zelo malo na delu.

V vladnih poslih in v trgovskih prostorih je ostalo še največ žensk, kar pa je v prvi vrsti posledica tega, da ženske delajo za nižje plače kot pa moški. V Franciji ni nikdar prišlo do resnih poizkusov, da se ženske umaknejo s svojih mest in napravijo prostor za povrnjene moške kot je bil slučaj v Angliji, to pa zato, ker je v splošnem dovolj dela za vse.

V izjavah, katere so podali zdravniki in znanstveniki, je samo en žarek upanja. Bojazen, ki se je pojavila tekoma vojne, da se bo namreč umrljivost žensk vsled pretirganja družinskih vezi tekoma vojne zelo zvišala, se je izkazala za neutemeljeno.

Pariški policijski rekordi tudi kažejo, da se število prostih izza vojne ni nič zvišalo. Število je še vedno isto približno 60.000, medtem ko se računa, da jih je še kakih 25.000, ki niso pod policijskim nadzorom.

Pariz, 31. okt. — Državni trgovski departament razmotriva načrt za obnovo trgovine z Rusijo, glasom katerega naj bi mednarodna borza v Kodanju garantirala plačilo za vse blago, ki bi ga eksportirali v Rusijo. Departament še ni sicer izdelal uradne odločitve tega načrta, toda izdalo se je že poročilo, v katerem se opisuje, na kak način se je na Danskem priredilo vse potrebno za trgovanje Rusije z vsem ostalim svetom.

EDEN UBIT V UNIJSKI VOJNI.

Williamson, W. Va., 31. okt. — Premogar Travis Horton je bil na mestu ubit in dva premogarja pa nevarno ranjena v teku treh posameznih spopadov v Mingo okraju, kjer so kompanisti pomateli delavce in ustanovljaj, ker so pristopili k uniženju. (Poročilo ne pove, med kom se je vršil spopad, toda znano je, da se v tem okrožju nahajajo zvezne čete. Op. ured.)

ŽELEZNICA MED BELGRADOM IN BOKO KOTORSKO.

Madžarska reakcija hoče monarhijo.

Berlin, 31. okt. — Kdo bo bodoči kralj, ki bo sedel na madžarskem tronu? Madžarska je na trgu, da kupi ali najme "zanesljivega" kralja. Madžarska reakcija je pripravila vse potrebno, in sedaj je samo še treba najti koga, ki se hoče podati v kraljevski biznis, ampak treba je, da ima tanko in plavo kri.

Neki madžarski državni uradnik, ki se je mudil te dni v Berlinu, pravi, da imajo madžarski monarhisti sedaj na pretesu štiri kandidate, ki vsi posedajo vse potrebne kvalifikacije.

Omenjeni štiri kandidati so odstavljani avstrijski cesar Karl, njegov sin Franc Josip, nadvojvoda Josip in nadvojvoda Albreht. Stara reakcionarska garda še vedno zavzema stališče, da je bivši cesar Karl še vedno postavni madžarski kralj, in da je njegova odpoved, katero je podal v manifestu 13. novembra 1918, neveljavna.

Drugi so prepričani, da je njegova odpoved njegov ugled tako znižala, da bi ne bil nikdar več zmožen vladati. Oni so zato, da se krona Karlovega šlehtnega sina, ki bi vladal pod regentom za toliko časa, da bi dosegel polnoletost.

Francoska reakcija je naklonena upostavitvi Habsburgov ter bi se zadovoljila tako s Karlom kot z njegovim sinom.

Ampak najbolj "popularen" med ljudstvom pa je baje nadvojvoda Josip, ki govori perfektno madžarski in se je vedno zanimal za Madžare. Ampak in ni tako zelo po godu francoski buržvaziji, in najbrže se bo skušalo delati zapreke, ako bi se ga hotelo postaviti na tron.

PRIPRAVE ZA TRGOVANJE MED AMERIKO IN RUSIJO.

Washington, 30. okt. — Državni trgovski departament razmotriva načrt za obnovo trgovine z Rusijo, glasom katerega naj bi mednarodna borza v Kodanju garantirala plačilo za vse blago, ki bi ga eksportirali v Rusijo. Departament še ni sicer izdelal uradne odločitve tega načrta, toda izdalo se je že poročilo, v katerem se opisuje, na kak način se je na Danskem priredilo vse potrebno za trgovanje Rusije z vsem ostalim svetom.

EDEN UBIT V UNIJSKI VOJNI.

Williamson, W. Va., 31. okt. — Premogar Travis Horton je bil na mestu ubit in dva premogarja pa nevarno ranjena v teku treh posameznih spopadov v Mingo okraju, kjer so kompanisti pomateli delavce in ustanovljaj, ker so pristopili k uniženju. (Poročilo ne pove, med kom se je vršil spopad, toda znano je, da se v tem okrožju nahajajo zvezne čete. Op. ured.)

ŽELEZNICA MED BELGRADOM IN BOKO KOTORSKO.

Belgrad, 30. okt. — Kot se naznana, se ima v kratkem pričeti z gradnjo železniške proge med Belgradom in Boko Kotorsko, na kateri način bi dobil Belgrad direktno zvezo z morjem. To proročje sta sugestirala polkovnika Coe in Atwood od ameriške tehnične misije. Istočasno se bo pričelo tudi s popravnim delom v pristanišču.

BOLJŠEVIKI SO PRIČELI Z VELIKO OFENZIVO PROTI WRANGLU.

BOLJŠEVIŠKA ARMADA JE VEČJA IN BOLJE OPREMLJENA KOT PA WRANGLOVA. NAPADI SO SE PRIČELI NA DVEH TOČKAH.

SEBASTOPOL, Krim, 31. oktobra. — Ruske boljševiske sile so pričele s silno ofenzivo, katere namen je popolno uničenje armade generala Wrangla, poglavarja južno ruske vlade.

Boljševiki so dosedaj priredili napade na dveh točkah. Prekoračili so reko Dnjeper pri Nikopolu in pri Harkovu.

To je prvič, da stoji proti Wrangelovim četam večja in bolje opremljena armada.

Brzjojavke iz Rige pravijo, da se Wrangel pripravlja za dolgo zimsko kampanjo z nakupovanjem orožja in potrebščin v Ameriki. Tudi v Turčiji se je ustanovilo veliko municijsko tovarno, ki bo oskrbljevala Wrangelovo armado. 45.000 pušk in 8.000.000 nabojev, katere so Turki za časa vojne zaplenili v bojih z Rusi, je sedaj izročeni Wrangelu.

NEMŠKI PROSTOVOLJCI GREDO NA POMOČ LITVINCEM PROTI POLJAKOM.

Copenhagen, 31. okt. — Posebna brzjojavka na list "National Tidende", iz Varšave pravi, da se je v Kovnu pričelo rekrutirati nemške prostovoljce, ki v velikem številu prihajajo z vzhodne Prusije.

Iz Nemčije se je odposlalo veliko število vagonov municije in orožja. Bivši nemški kancelar, dr. Mueller, je v soboto v bovoru pred državnim zborom izjavil, da glasom informacij, ki jih je dobil on, je prestopilo nemško mejo in se pridružilo Litvincem 10.000 do 15.000 popolnoma oboroženih in opremljenih Nemcev.

Izredna brzjojavka iz Kovna pravi, da Poljaki, ki so bili več dni mirni, pričakujejo odgovora generala Zeligowskija, so v četrtek zopet napadli na celi črti, ter predrli litvinsko fronto med Maljadi in Oljani te rzasedli Gedrojel.

Generalni šta bizjavlja, da je to morda znamenje, da se prične generalno ofenzivo, kajti sedaj imajo Poljaki v Litviniji že 14 divizij.

MacSwiney je pokopan.

Cork, 31. okt. — Truplo pokojnega župana iz Corka, Terence Mac Swineyja, ki je umrl vsled svojega 73-dnevnega lakotnega štrajka, je bilo danes popoldne pokopano vzpričo številnih cerkvenih dostojanstvenikov, njegovih bivših tovarnikov, množice, sestojaje iz več tisoč oseb. Njegov grob se nahaja v takozvanem republikanskem oddelku St.Finabarr's pokopališča.

Ob obzidju pokopališča sta stala dva oklopna avtomobila z nastavljenimi strojnimi in pol ducata tovornih avtomobilov z oboroženimi vojaki, kar je dajalo celemu prizoru nekam napet vtis.

Toda tekoma vsega pogrebne izpreveda od cerkve na pokopališče se ni primeril niti en slučaj nasilnosti, in vse se je vršilo in završilo popolnoma mirno.

Grob pokojnega župana se nahaja poleg umorjenega župana McCurtaina in blizu groba Jos. Murphyja, ki je umrl par dni prej kot Mac Swiney kot posledica lakotnega štrajka.

New York, 31. okt. — Na javnem zborovanju, na katerem je bilo navzočih več kot 38.000 oseb, se je soglasno sprejelo resolucijo, katero se zahteva od predsednika Wilsona, da protestira proti zločinom angleške vlade na Irskem in prizna Irsko republiko.

Ko se je pojavil Eamon de Valera, ki je imenovan prvim predsednikom irske republike, se plaskanje in vrišč ni polegel za več kot pol ure. Oviacija se je podelja šele, ko se pojavili trije Indijci, oblečeni v indijsko nošo, noseč napise z napisi za osvoboditev Indije in pa z sinfajnskim zastavami, katere so poklonili de Valeru.

Boston, Mass., 31. okt. — Pohoda, katerega se je priredilo v počast na spomin umrlega irskega župana MacSwineyja in drugih umrlih lakotnih štrajkarjev, se je vdeležilo 30.000 ljudi, ki so korakali za godbo, ki je igrala pogrebne koračnice. Pozneje se je na Flaggstaff griču vršilo javno zborovanje ob navzočnosti 250.000 oseb, na katerem je govoril senator Davil I. Walsh o irskem položaju.

Washington, 31. okt. — Pohoda, ki se je vršil tukaj v počast MacSwineyju, se je vdeležilo nad 10.000 oseb.

Philadelphia, 31. okt. — Pohoda, katerega se je priredilo v spomin na MacSwineyja, se je vdeležilo na tisoče oseb.

ZAKAJ SO BILI BOLJŠEVIKI NA POLJSKI FRONTI PREMAGANI.

Geneva, 30. okt. — Ljening je nekemu svojemu prijatelju, profesorju Lutinovu pisal pismo, v katerem pravi, da je bila Rusija premagana na poljski fronti vsled vodstva, medtem ko so navadni vojaki vedno storili svojo polno dolžnost.

"Enakopravnost"

IZHAJA VSAK DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV
ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Owned and Published by
THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
Business Place of the Circulation. 6418 ST. CLAIR AVE.

SUBSCRIPTION RATES:
By Carrier 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail. 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50
3 mo. \$2.00.
United States 1 year \$4.50, 6 mo. \$2.75, 3 mo. \$2.00
Europe and Canada 1 year \$7.00, 6 mo. \$4.00
POSAMEZNA ŠTEVILKA 3c SINGLE COPY 3c

Lastnje in izdaja ga
Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba.
6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.
Za vsebino odgovor ni odgovorno ne uredništvo, ne upravitelja.
CLEVELAND, O., PONDELJEK, (MONDAY) NOV. 1. 1920.

104

MASARYK O KOMUNIZMU IN SOCIJALNI REVOLUCIJI.

Pred nekaj tedni je obiskal predsednik čsl. republike znani rudarski okraj Příbram. Vse prebivalstvo mu je napravilo špalir in zastopniki posameznih organizacij so ga pozdravljali. Med drugimi ga je pozdravil tudi zastopnik rudarjev s. Čampulka, ki mu je naslikal sedanje žalostne razmere med delavstvom. Na ta pozdrav je Masaryk odgovoril z daljšim govorom, ki ga tu pri našamo:

Govoril bom o vas, delavci — in obračam se zlasti na vas socialiste — nekaj, lahko bi rekel, delav. besed. Jaz sam sem bil delavec in vedno sem čustvoval z vami in čustvujem še sedaj. Mislim, da sem to dokazal. Zahve in želje, ki mi jih izrekate, sprejemam in obljubljam vam, da bom poskrbel z ne le vso svojo, ampak tudi vso državno močjo, da se izvedejo vse reforme, ki so nujne. Vem, da ni vse v redu, vendar pravičen sodnik si mora reči, da so po taki veliki vojni razmere ne samo pri nas, ampak po vsem svetu razorane; v štirih letih se lahko uniči, kar bomo zidali morda 100 let. Uničuje se lahko, zida pa ne tako lahko. Mi se nahajamo v mednarodni, vsesvetovni krizi. Vaš govornik je omenil krizo socialno demokratične stranke, diskuzij se ne bom izognil. Neračunljivo okoli vroče kaše: Vi delavci, vi socialisti, ste torej v krizi. Vaš govornik je govoril o krizi in o tem, kako nujno jo je končati. Povedal vam bom nekaj odkritosrčnih besed o tej vaši krizi, in odkod izvira. Ali si dobro predstavljate, kaj je to značilo, da so imele socialne stranke v vladi naše republike devet ministrov in predsednika zbornice, imeli ste Tomaška, na tako važnem mestu kot je ministrstvo — torej deset mož na odličnih mestih! Prosim, primerjajte s tem ostale evropske države. V celi Evropi ni bilo države, kjer bi imeli socialisti tako odločujoče stališče. Mi imamo 17 ministrov, od teh je bila večina socialistov; prepričan sem, da bi vaši ministri mogli pri opreznem, mirnem ni skupnem delu sporazumno z vašimi organizacijami veliko napraviti za vas. Imeli so pa proti sebi v stranki opozicijo. In tako so vaši ministri izstopili iz vlade.

V vzrokih tega izstopa pa leži ravno kriza socialne demokracije in narodnega socializma. Češki socializ-

zem preživlja krizo. Izstop vaših ministrov iz vlade je priznanje velike notranje krize in dodajam, da ne le vaših strank, ampak celega naroda. Dogodke sem opazoval od samega pričetka z resničnim zanimanjem, in ne morem reči ničesar drugega, kakor da vas pozovem, da razmere popolnoma mirno presojate. Sodrugi, razburjanje ni nikak načrt, tudi navdušenje ni načrt — in najboljše volja nič ne pomaga, ako ni razsodnosti in pameti, in prepričani bodite, da so potrebne za premaganje krize, v koji se nahajajo glave in ne pesti. To pomnite dobro!

Jaz sam sem bil v Rusiji. Bil sem priča ruske revolucije. Prišel sem v Rusijo maja 1917. Takratna vlada je bila buržoazno-socialistična. Boljševiške revolucije sem bil priča od začetka do konca in to — v Petrogradu, Moskvi in v Kijevu. Naši fantje, ki so bili z menoj, dobro vedo, kaj smo prestali. Poznam boljševiško revolucijo. Po svoji najboljši vednosti in vesti vam tu konstatiram, da ruski vzgled za nas Čehe ni primeren. Če kdo misli, da more delati to, kar delajo v Rusiji, je v veliki zmoti. Ne spuščam se v velike kritike, ali v Rusiji nimate ne komunizma, niti socializma, enostavno zato ne, ker ruski narod ni vzgojen za socializem. Nočem kritikovati, toda konstatirati moram dejstvo — ker imam kot glavar države dolžnost opazovati in s stalnim opazovanjem ruskega razvoja si razjasniti stvari, za katere se gre. Ne spuščam se v to, kaj naj bi Rusija delala, to mi ni nič mar. To si bodo napravili v Rusiji sami, ali to vem, da si moramo mi na Češkem začrtati svojo pot, načrt dela in metodo socialnih izprememb na naš domač način in po naših lastnih potrebah. Ruska metoda ni za nas. Rusija je ogromen narod, toda žal ne zna pisati in brati, je manj izobražen, je na nižji stopnji kulture kot vi, pri njem je vse kar dela, drugačna znanja, tudi njegov takozvani komunizem. Rekel sem: v Rusiji ni komunizma — na papirju je že, Rusija je kmet in kmet nima komunizma, tam je zasebna lastnina. Ko se je začela boljševiška revolucija in ko se veleposestnikom z nasiljem odvzeli zemljo, so si zemljo razdelili kmetje in ostala je njih zasebna lastnina.

Taka je situacija. Rekel sem celo, da v Rusiji ni niti socializma. Vaš in evropski socializem je po Marxu znanstveni socializem. S tem se loči Vaš socializem od socializma v Rusiji. Kako bi mogel biti v Rusiji znanstveni socializem, ko ljudje ne znajo niti brati, niti pisati? Prava demokracija bo le ondi, kjer bo vsak posameznik razmišljal in bo vzgajan za socializem, ki mu pravimo znanstveni. Marx in Engels sta govorila o proletariatu, ali mislila sta na izobraženi proletarijat, ki bo mogel nadaljevati znanstveno in filozofično delo Fichteja in Hegela.

Socializacija — da: v svoji poslanici sem se izrekel za socializacijo in izreklam se tu pred Vami za socializacijo. Socializiralo se bo pa stopnjama, začeli bomo s tem kar je kot pravimo zrelo. Ravno Vaša stroka (rudarstvo) je prva, o'k'oji se pri nas in po celem svetu razpravlja. To je situacija, katero izkoristiti imate pravico.

Toda smem in moram vam svetovati, da nam ne zadošča socializirani program gesel, toda mi potrebujemo socializacije dela, glave in rabimo načrt, kako naj se to postopno izvaja. In to bomo dosegli, ko se ne bomo pustili voditi od ničevnih gesel. Morem vas torej ponovno pozivati, kakor sem to napravil v praških tovar-

nah: mnogo premisljajte in s sodelovanjem vseh ljudi strokovnjakov in delavcev dosežite to, po čemer hrepenite. Je to velika stvar, ki jo vi hočete in katero hoče izvesti naša država. Vem, in vi to poudarjate, da ste revolucionarna stranka. Jaz sam sem delal revolucijo in vem, kaj to pomeni. Trdno sem prepričan, da jo moremo z ozirom na stopnjo vzgoje našega naroda izvesti v miru in v vzajemnem sporazumu.

Socialna revolucija je že tu. Večina ljudi ne čuti, da je že tu: da pa jo dokončamo, in ji damo gotove, zadnje oblike, za to potrebujemo, poudarjam razuma in ne pesti. Socialne izpremembe bodo uspele, ako bomo imeli jasen in določen načrt. Ne bojim se ničesar. Ko sem se moral odločiti l. 1914. in 1915 o organizaciji naše zunanje revolucionarne akcije, ko sem si rekel: "Pozivljaj boš ljudi, da žrtvujejo življenje," je bilo to za me zelo mučno vprašanje. Ne pretiramam, da cele noči in noči nisem mogel mirno spati; ko pa sem izdal geslo: "Le v boj proti Avstriji na vsak način!" sem vedel, kaj da delam. Izgubil sem sina, hčerko so mi zaprli, moja žena je še danes bolna — vse to me ni ganilo. V Petrogradu in v Moskvi sem hodil po ulicah, ko so padale kroglice. V Kijevu so mi v stanovanje letele kroglice in šrapneli. Nisem se bal in se ne bojim nobenih revolucionarjev. Bil sem v ognju in ravno radi tega imam pravico povedati, da igranje z revolucijo danes po uspešni revoluciji ni na mestu!

Kadar imate možnost biti v vladi v večini, je revolucionarno gibanje nesmisel. Ko ste si mogli s svojo organizacijo toliko izbojevati — vi starejši delavci — ali se ne spominjate, kaj ste dosegli s pomočjo organizacij? — premisljajte, kaj to pomeni, da ste imeli vi socialisti, kaj imate večino v narodu, tudi v vladi večino! Poudariti hočem, da ste vi s parlamentarno in organizacijsko taktiko dosegli uspehe, kakršnih ni v Evropi dosegla niti ena socialistična stranka.

Ničesar več ne vem, kar bi vam povedal; želim vam le, da bi vi imeli, kakor si je to želel Marx, res znanstveni socializem, da bi imeli proletarijat, ki bi bil zmožen kontrolirati razvoj industrije, da bi vi češki socialisti obeh taborov mogli rešiti vprašanja v miru in s preudarnostjo, ki jo zahteva to človenost in pravičnost."

Ta Masarykov govor je napravil na vse češkoslovaško delavstvo velikanski vtis. Socialna demokracija razpravlja o njem in zdi se, da je tudi na levičarski kongres, o kojem menda imate poročila, ogromno vplival.

SHOD E. KRISTANA V CELJU.

(Dalje)

Kaj bi bilo recimo z šesturnikom je jasno. Enotnosti je treba torej tudi tu! Pa tudi "šolstvo" ne sme dobiti popolne avtonomije. Recimo, da bi bila avtonomija v šolstvu prevelika, potem bi fajmoštri po deželi kratko malo komandirali da ni treba šol, ker je cerkev najboljša šola. Ali vsega tega se tudi ne more kratkoma pokriti z besedo centralizem, ker so v posameznih pokrajinah "velike razlike" na vseh poljih. Tisoč reči je, v katerih se Slovenije ne da primerjati z Macedonijo. Narod in njegovo življenje ni domačim delavstvom in slednjič ješprej,fižol in zelje, da se ga

more pomešati v ričet, temveč živ organizem s svojo tradicijo, ki jo morate upoštevati, če nečete, da pogine. Daj torej toliko samoodločevanja, samopravic, da ne bo celota trpela! Daj celoti državi vsemu narodu to, da ne bo škode! In daj občini pokrajini toliko svobode, da ne bo škode za vse! S tem je to vprašanje rešeno!

Kar se tiče "svobode", naj bi se pričelo takoj pri korenin! Če bi dobri bog poslal na svet najmodernejšega človeka, ki bi go mogel ustvariti, zato, da uredi človeško družbo, bi protu temu človeku gotovo nastala revolucija. Seveda na kaj takega tudi ne mislim.

Edina pot namreč, ki vodi do svobode, je "demokracija". V demokratični državi ljudstvo samo odloča s tem, da voli svoje uradnike, ki jim zaupa in ki jih kontrolira. V birokratični državi pa že naježe kožo, če se slišijo, da naj ljudstvo samo odloča voli svoje zastopnike itd. in zahtevajo, da naj kralj imenuje ljudske zastopnike. Amerika ima 48 držav. In vsaka taka država ima svojega guvernerja! Bog pomagaj! Kako nesrečna je da nima nobenega kralja. Kdo naj bi sploh mogel razumeti, da voli ljudstvo državnega pravdnika! — Ljudstvo samo! Da me potem državni pravdnik, ki sem ga sam volil, kaznuje. — Ali voljeni državni pravdnik se zave da da ne bo več sedel na svojem stolčku če bi začel kramariti. V demokratični deželi je vsak oddelek uprave svoja lastna stvar. V njej je n. pr. občinski sodnik svoj sodnik. Tu neha potem lizunstvo, kramarstvo uradnikov in kar je še temu sličnega.

In brez takih "samoupravnih ustanov" si demokratične države misliti ne moremo. Tiste ljudi, ki naj iznadaža zastara, če nimate tudi za — ali drugo je voliti take ki te zakone tudi izpolnjujejo, in najboljša zakonodaja je zastara, če nimate tudi zastopnikov, ki jih morete kontrolirati!

Mnogo jih je, ki si predstavljajo, da je v svetovni zgodovini mogoče preskočiti kako dobo in pričeti zopet pri enem listu, kjer je zgodovina bila tekla še mirno svojo pot. Taki ljudje si danes mislijo da bi lahko preskočili vse to kar se je zgodilo v letih svetovne vojne, in bi pričeli zopet živeti tako, kakor smo živeli še tik pred vojno. To je velika zmot. V zgodovini ni mogoče delati vožlov. Razumati je treba s posledicami, ki (Nadaljevanje)

POLOM
ROMAN IZ VOJSKE L. 1870—71
EMIL ZOLA Preložil VLAD. LEVSTIK

Naposled so se vendar že pomaknili dalje, in Maurice, čigar pogled se je ta trenotek srečal z Jeanovim, je videl njegove oči zalite z debelimi solzami. Pograbilo ga je, lastno gorje ga je zapelo še huje, ko je pomislil, da so celo suroveži čutili sramočenje, ki ga ne zaslužio in ga vendar morajo trpeti. Vse se je podiralo v njegovi ubogi, razboleli glavi; nikdar se ni mogel spomniti, kako mu je bilo mogoče prestati ta pohod, uničenemu od dušne in telesne muke.

7. armadni zbor je potreboval cel dan, da je prehodil trindvajset kilometrov dolgo pot od Dannemarie do Belforta. Zopet se je spustila noč; zelo pozno je bilo, ko so mogle čete v svoje bivake pod trdnjaskimi zidvi, na istem prostoru, odkoder so bile pred štirimi dnevi odrinile proti sovražniku. Vzlic pozni uri in neopisljni trudnosti vojaki niso hoteli odnehati, da zapale ogenj in skuhajo jed. Nocoj so privrkat po svojem odhodu dobili toplo hrano. V hladu noči so ležali krog in krog ognjev ter vtikali nosove v kotilke; udobno mrmranje se je razširilo med njimi.

Takrat pa se raznesla vest, ki je presenetila vse taborišče. Dve novi brzojavki sta bili dospeli druga za drugo: Prusi sploh niso pri Markolsheimu prekorčili Rene — ladijski most, ki so ga baje gradili ob svitu velikih elektrinih luči, in vse enake vznemirajoče govorice so bile zgolj hudoben sen, nerazložljiva halucinacija schalstadtskega prefekta. In kar se je tikalo armadnega zbora, ki je pretil Huningenu, tistega slavnega armadnega zbora v Črnem gozdu, pred katerim je trepetala vsa Alzacija, je bil v resnici le neznan oddelek Wuertemberžanov, dva bataliona in

en škadron, ki so s svojo spretno taktiko, svojimi pogostimi pohodi in protipohodi ter s svojim naglim, nepričakovanim pojavljanjem povzročili bajko, da je tukaj trideset do štirideset tisoč mož. Zdaj pa je veljalo premisliti, da bi bili naši še jutraj kmalu razstrelili viadukt pri Dannemarie! Dvajset milj bogate pokrajine je bilo opustošenih brez najmanjšega vzroka, zavoljo najbrezmiselnerega strahu; in ob spominu na vse, kar so gledali ta žalostni dan: prestrašeni beg prebivalcev, odganjajočih svojo živino v planine, nešteto voz, natovorenih s pohištvo, ki so drli proti mestu kakor reka, med njimi pa truma otrok in ženskih — so se vojaki ljutili ter kričali z ogorčenjem in posmehom.

"Ne, to je preveč smešno!" je blebetal Loubet s polnimi usti, vihteč svojo žlico.

Tako! Tam je bil torej sovražnik, ki so nas vodili proti njemu na boj? Nikogar ni bilo... Dvanajst milj nazaj, dvanajst milj naprej — niti žive mačke! Vse to za prazen nič, za samo veselje, da so se bali!

Chouteau, ki je z ropotom strgal po svojem kotliču, se je nato pričel zaletavati v generale, ne da bi jih imenoval.

"Kaj? To so vam svinje, to so pravcate pokveke! Slavne zajce so nam dali! Če so se že zdaj tako pobirali, ko ni bilo nikogar, kako bi šle jemali podplate pod pazduho, če bi se bili našli pred pravo armado!"

Vrgli so na ogenj novo butaro lesa, v jasno veselje velikega plamena, ki se je dvigal visoko v zrak, in Lapoulle, ki si je blaženo grel noge, se je zibal v glupem smehu; takrat pa si je Jean, ki se je od kraja delal gluha, dovolil reči z očitajočim glasom:

"Molčite vendar! — Slabo bi opravili, če bi vas kdo slisal."

On sam v svoji preprosti pameti je bil ogorčen nad glupostjo voditeljev; a vzlic temu je bila njegova dolžnost, skrbeti za njihov ugled. In ko je Chouteau

še vedno godel, mu je prestrigel besedo:

"Molčite! — Tam je poročnik, obrnite se do njega, če vam je treba delati opazke."

Maurice, ki je molče sedel ob strani, je povešal glavo: Ah, to je bil konec vsega!

Jedva so začeli, že je bilo pri kraju. Ta nepokorščina, ta upornost ljudi ob prvi nezgodi je napravila iz armade že zdaj tolpo brez vsake notranje zveze, demoralizovano in zrelo za vsakršno katastrofo. Niti enega Prusa niso videli, pa so bili premegnani, tukaj, pod obzidjem Belforta!

Sledeči dnevi so bili v svoji enoličnosti polni drhtečega, boleznega pričakovanja. Da bi imele čete kaj dela, jim je dal general Douay posla pri zelo nepopolnih mestnih utrdbah.

S pravcato strastjo so kopali zemljo in drobili skale. A novice — nobene!

Kje je bila armada Mac-Mahonova? Kaj se je godilo pred obzidjem Metz? Najudovitejše govorice so krožile med moštvom; jedva da so dobili nekaj pariških časopisov, ki so s svojimi protislovji še povečevali tesnobi mrak, po katerem je tavallo vse.

Med tem, bilo je že 12. avgusta, se je 7. armadni zbor izpolnil z dohodom tretje divizije, ki je prispela iz Italije. Toda zbor je šel še vedno le dve diviziji, kajti tretja, premagana pri Froeschweilerju, je bila zapadla zmešnjavi bega, tako da še to uro niso vedeli, kam so jo zagnali valovi.

Naposled, po dolgem tednu takšne zapuščenosti in popolne ločenosti od ostale Francoske, je prišla brzojavka s poveljem za odhod.

Veselo je bilo veliko. Karkoli — vse se je zdelo boljše od tega življenja med zidovi. In med pripravi za odhod so se pričela iznova porajati domnevanja; nihče ni vedel, kam pojdejo.

Nekateri so govorili, da bodo branili Strassburg, drugi celo o smelem izpadu v Črni gozd, kjer odrežejo Prusom možnost povratka.

Drugo jutro je med prvimi odhajal 106. polk,

natlačen v živinske vagone. Voz v katerem je stal Jeanov oddelek, je bil še posebno nabit, tako da je Loubet izjavil, da se nima prostora iztegniti. Ker se je vršila razdelitev provijanta zopet enkrat v največjem neredu in so dobili vojaki v žganju, kar bi bili morali prejeti v živilih, so bili skoraj vsi pijani, z nasilno in glasno pijanostjo, ki si je dajala duška v umazanih pesmih.

Vlak je drdral; po vozu je ležala takšna megla dima, da nisi videl ničesar več. Neznosna vročina je vladala v notranjosti, in izhlapike strašnih teles so kužile zrak; iz črnega, drevečega voza pa so se razlegali rjoveči glasovi, prekrivajoče ropot kol in polaganje zamiraje v daljavi mrke pokrajine. Seje v Langres-u so čete izvedele, da jih vozijo nazaj proti Parizu.

"Strela božja!" je vzkliknil Chouteau, ki je bil zaradi svoje vsemogočnosti kot velik govornik že omejeni vladar v svojem kotu, "brez dvoma nas bodo vkrcali v Charentonneau-u, da Bismarck ne bo mogel iti prenočevati v Tuilerije."

Drugim se je zdelo to zelo smešno, čeprav niso vedeli zakaj; a vendar so se vili od krohota. Sicer pa so povzročali najneznatnejši dogodki na potovanju tuljenje ter glušeč kriki in smeh; kmetje, ki so stali ob železniški progi, skupine preplašenih ljudi, ki so na malih postajah čakali, da se vlak pripelje mimo, v nadi, da izvedo novic, izkratka, vsa ta preplašena Francija, tresoča se pred in vazijo.

Toda prebivalci, k so prihiteli, niso našli ničesar razen tuljenja celokupne brzovozno oddane kanonske krme, dočim je drevela lokomotiva mimo njih kakor burja in je vlak izginil, zavijaje se v dim in hrup.

Pač pa so na nekem kolodvoru, kjer se je vlak ustavil, tri fino oblečene dame, bogate meščanke, ki so delile vojakom juho, doživele praveč uspeh. Vojaki so jim poljubljali roke ter se jim zahvaljevali s solzami v očeh; toda nekoliko dalje so se iznova pričela grde pesmi in divji kriki.

GADJE GNEZDO.

Povest iz dni trpljenja in nad.
Spisal Vladimir Levstik

(Nadaljevanje.)

"Ne — Velike tabore imajo, kakor za vojne jetnike; in kogar sodniki oproste, pride tja in ostane ujet do konca vojne, češ, pravica je dokazana, sum pa ostane."

Toliko da Kastelka ne zakolne; v prvem hipu je čisto pozabila, da Janez ni več njen sin. Toda premagaj se.

"Da sum!" pravi še hladneje ko prej. "Dandanes lahko sumiš, kogar hočeš, magari iz gole hudobije."

"Iz česa drugega? Janez je nedolžen!"

"Jaz tudi mislim, da je; ali včasih tehta erkel Judež več kakor zvrhan paradiž svetnikov. Nu, kaj je njim do resnice in pravice! In kaj briga mene vse to?"

"Kaj vas briga, mati?" Zinka stiska peščice na prsi; v očeh ji plameni ogorčenje.

"Ah, pusti!" mahne vdova z roko. "Rajša pogledj drugo pismo — tisto, da. Odvetnik piše, nemara prav o tem."

"In ga niste sami odprli?"

"Počemu? Vseeno mi je — že tretji dan leži tam; kaj ga nisi videla včeraj?"

"Zina bere, kima in vzdihne. "Zina!" povzame gospa. "Kako veš vse to?"

"Oče poizveduje, odkar se vi ne zmenite zanj. Nekoga mora vendar imeti na svetu!"

Ta hip bi se mala sprla s Kastelko; toda stara se ogne vade.

"Reči Galjotu, naj stori zanj, kar hoče, samo ne v mojem imenu, ne meni na ljubo."

"Mati, mati, kje imate srce! Tam, glejte, v taborih jim ni dobro... Morda potrebuje denarja?"

"Če mu kdo kaj posodi, si vzame ob času iz njegovega denarja; pol grunta je Janezovega, vsak to ve. In kar je stvar, obleke in drugega, lahko pobereš in pošlješ — jaz se ne dotaknem ničesar."

"Bog vam pomagaj, mati Kastelka! Toliko brezsrčnosti, in je vendar ljubezen..."

"Zato," se zdejci obrne vdova k nji, "zato si dobra z mano, ker misliš, da ga imam rada? Zaradi mene starke pač ne bi hodila gori, kaj? Hahaha! Joj, to se motiš! Toliko mi je zanj in zate, kakor za lanjski sneg, ali slišiš? Kakor za kamen na cesti — še manj; kamen mi je napotil, zate mi je vseeno, če si ali če te ni."

Mala pa stopi tesno h Kastelki ter položi svojo mehko dlan na koščeno gospejino ramo:

"Bodi vam hvala za te besede," ji pravi z vročim šepetom, "bodite zahvaljeni, mati! Trde so, ali meni pričajo, da se bojiš zame, ker me imate radi; in tega mi je treba, tega želim ves čas... Vidite, tako so me zmedle vaše črne misli, da večkrat sama trepečem zanj! In zato ne odneham, dokler ne bom vašemu srcu draga, kakor vam je sin ljub in drag, čeprav ste ga zatajili; ako me spodite, poklekem pred vašim pragom ter bom klečala in prosila, da hrastova vrata preprosim, da kaminati prag omehčam... Zakaj? Ves svet ga je zapustil, ali jaz ga ne zapustim; njegovo življenje je moja luč. Ako je res, kar pravite, da rodi vaš ljubezen pogubo, potem hočem biti deležna te strašne ljubezni: Zina ostane z njim v življenju in smrti."

Se preden se stara osvesti, jo drži z obema rokama okrog vratu in ji poljublja sive lase, zgubančeno čelo, drčasti lici, nabre-

kle oči in ležnice ustnice, ki skrivajo ubog človeški drget.

"Pusti!" vikne vdova nazaj nje. "Sebe pogubljaj in nje-ga..."

Tega se prestraši Zina, in mati se izvije njenim rokam.

"Budalo!" najde zdaj pravo besedo. "Kje si pobrala te avšate marnje? Bodi vesela svoje mladosti in hvale Boga, da živiš!"

Dekle pa, kakor v peat na svojo daritev, se skloni prav do zemlje ter poljubi rob njenega krila.

Molče sedite še pozno v mrak — gospa v naslanjaju, Zina zraven na pručici. Dve veliki solzi visite Kastelki na vejicah!

Hvala Bogu, da ju mala ne vidi.

"Kje so zdaj njene misli?" ugiblje dekle. "Pri njem? O Bog, če bi vedela..."

Strašne reči je slišala, kako ravna jo z jetniki: nad temi zgodbinami bi kamen zajokal, ne le materinsko srce. Toda Zinka ne črne in grize ustnice; upati hoče, dvomiti še v zadnji uri ne.

"Vera - Upanje - Ljubezen!" ponavlja sama pri sebi, neslišno gibaje ustnice. Ona je rekla Janezu to čarodejno besedo; zvesto jo hoče hraniti v duši ter ostati močna, da njemu ne uplahne duh. In vest jo skoraj peče za hipe, kadar jo premagata mrtvaški zrak te hiše, da upogne svojo lepo mlado zaverovano in svojih smelih sedemnajst let pred Kastelkinimi strahovi.

Ali hkrati je zadovoljna s seboj:

"Jela je ležala mesec dni za vočico in blekla; zdaj pa se smeje in suče med pivci ter meša moškimi glavami! Kako je v njenem srcu, Bog vedi. — Ona pravi, da hoče užiti mladost, zdaj nalašč, življenje se punta v nji zoper smrt. Jaz ne bi mogla tako; kdo ima svoje lepo in visoko, naj mu sledi kamorkoli, kamorkoli, tudi onkraj grobov..."

V Kastelkini sobi je črna tema kakor v zadnji postelji njenega sina. Zina je tiho odšlo: stara volkulja sloni sama in bulji v noč, ki ji zaliva srce s svojim mrzlim šepetom:

"Tone pride — Tone pride — Tone pride..."

XIII.

Ali Toneta ni. Sneg je skopnel, trobentice so odcvele, njeve so posejale, črešnje stoje na rili vi za list?

KUPITE DELNICE SLOV. DEL. DOMA V COLLINWOODU.

List Enakopravnost je pričel izhajati iz potrebe. Tako je tudi potrebno, da se ga povprešni do cilja — trdne in neomajene podlage v splošnem. Da se to urisniči, je velike važnosti to, da se vsak izmed čitateljev potrdi pridobiti čimveč novih bo-jevnikov — naročnikov. List je stori- ril že mnogo za vas, da za vas, ki čitate te vrstice. Koliko ste pa stori- li vi za list?

MANUEL LEVINE

Common Pleas sodnik

KANDIDAT ZA PONOVRNO IZVOLITEV

"Ko je bil on pomočnik policijskega prosekutorja in kasneje, ko je postal policijski sodnik, se je uvedlo splošno čiščenje hiš."

Javna karijera sodnika Levina, se je pričela v letu 1903, ko je postal pomočnik policijskega prosekutorja v Clevelandu.

Držec to uradno mesto je javno razkrinkal goljufive poroke, ki so na leta in leta oblegali sodnije z revnimi zaslepljenimi in mnogokrat nedolžnimi žrtvami svoje oduševstva. Da štiti majhne kršitelje pred profesionalnimi poroki je on organiziral osebni sistem poročstva.

Prosekutorjev pozivalni sistem je bil upeljan od sodnika Levina. Prihranilo se je s tem, kakih 10.000 aretacij za manjše pregreške, poravnalo se je majhne nespornazume, pobiljšalo manjše kršitelje in se jih je ohranilo iz rok odvetnikov.

Levine je tudi pričel s prosekucijo nepoštenih agentur za dobavo dela. To se je razširilo v splošno reformo v celi državi.

Leta 1908 je bil Levine izvoljen za policijskega sodnika, in služil 4 leta. V tej službi je:

Izgnal slabe odvetnike iz policijskega sodišča

Osvobodil sodnijo vse politike s tem, da je zahteval, da se vse intervencije glede jetnikov razpravljajo v odprtem sodišču.

Prišel preiskavo Justice of the Peace Court sistema. To delo je trajalo štiri leta, mnogo mirovnihi sodnikov je bilo sojenih in obsojenih ter poslanih v ječo.

Ko je bil sodnik Levine se Policijski sodnik je dosegel potrebno zastopstvo in je upeljal preizkuševalni sistem, za malenkostne kršitelje in prestopke, kar je napravilo sodišče boljše rečeno solo za zboljšanje nego samo za izrekanje kazni.

Policijski sodnik Levine in D. E. Morgan sta prinesla na površje sedanji mestni sodnijski sistem. Ohajska legislatura pa je sprejela to postavbo leta 1911. V njej je dovolj gradilnega in efektivnega istema, da se odpravi zlo mirovnihi sodnikov.

DAVID GIBSON RAYMOND MOLEY D. E. MORGAN

bregah kakor beli oblaki, v hribu se razpreza mlado zelenje izmed borovcev in smrek, ne da bi se grad prikazal domov. Zina mu piše, on piše nji; tako se zve na Kastelčevem, kaj počenja in kako se mu godi.

Izkazalo se je, da je bila rana težja, nego je prvič sporočil; ko je Zinka na Sveti dan odpirala njegovo pismo, zdravnik se niso vedeli, ali ostane živ. Čelivsek se je vlekl dolgo mesece; nazadnje je zmoglo žilavo pleme, in Toneta so poslali v zdraviščišče, da okreva dodo-bra. Lehko bi bil prišel domov; ali zdi se, da ga je odvrčala Zina, ki se bala zlih posledic v težkem ozračju na Kastelčevem.

Kasneje so ga dali večbat novince; njegova pisma so po malem usehnila, dekle ga ne ome-nja, in vdova je vedela, da molči o njem.

Brezskrbnejša postaja, odkar meni, da je pozabila sinova. Komaj ju še vidi z duhom; njiju megleni postavi bledite na daljnem obzorju ter se raztapljate v brezizrazen dim, ki hlapi na vse strani in kmalu ne bo več obujal spominov. Takrat si oddahne gospa; neha ji biti pri srecu kakor gobavecu, ki se ne upa dotekniti ničesar razen lastnih gnojnih ran.

In kakor bi se hotela prepričati, da nima več svoje duše na svetu, živi samo še gruntu, misli zgolj nani, čuti le njegovo žejo i glad. Bliža se čas ko ne bo več umela človeške besede; vsaj nji se dozdeva tako. V tej vdanosti je nekaj slastno hot-ljvega kakor v objemih grešne žene, ki je enkrat za vselej zavrgla kes in vest, zadavila spomin na moža in otroke ter se oklenila ljubimca z vsemi nasitnimi udi. Toda kakor se zdrzne preuštnica sredi noči ter otrpne v temi tegobi, pozna tudi vdova trenutja, ko je niti lastna gruda ne veseli in se zgibljejo njene ustnice v brez-upnem: čemu?

(Dolje prihodnjije)

OTVORITEV ZOBOZDRAVNIŠKEGA URADA.

Cenjenim rojakom in rojakinjam naznanjam, da sem odprl nov urad v zvezi z uradom dr. Kerna

6202 ST. CLAIR AVE.

Z menoj lahko govorite slovensko. Vseled večletne prakse po prejšnjih zobozdravniških uradih ste lahko zagotovljeni, da boste zadovoljni z mojim delom.

DR. J. J. KLAUSER, dentist

Urad bo odprt v ponedeljek 1. novembra.

Uradne ure od 9. zjutraj do 8. ure zvečer.

DR. L. E. SIEGELSTEIN

Zdravljenje krvnih in kroničnih bolezni je naša specialiteta.

308 Permanent Bldg. 746 Euclid ave. vogal E. 9th St.

Uradne ure v pisarni: od 9. zjutraj do 4. popol. od 7. ure do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. do 12. opoldne.

VELIKA RAZPRODAJA

VAŽNO ZA NAŠE ROJAKE:

Radi prevelike zaloge blaga sem se odločil narediti veliko razprodajo. Malokdaj jo naredim, toda kadar je pri meni razprodaja ne gledam na dobiček toda zato, da zmanjšam preogromno zalogo blaga vsled česar bo vsakdo popolnoma zadovoljen z blagom in cenami.

PAZITE NA DAN OTVORITVE TE VELIKE RAZPRODAJE!

ki se prične

v četrtek, dne 28. oktobra 1920.

Nikdo naj ne zamudi ugodne prilike, nabaviti si sedaj pri tej draginji, blago po jako nižjih cenah.

Za obilen obisk se priporoča

JOHN GORNIK

6217 ST. CLAIR AVE.

NAJLEPŠI IN NAJKORISTNEJŠI

BOŽIČNI DAR

za vašo družino v starem kraju je denar. Mi ga pošljemo hitro in varno. Vaših dragim tamkaj darujte hranilno knjižico. Mi plačamo

4% obresti od hranilnih vlog.

Ako bi vašo družino radi dobili v Ameriko, Vam preskrbimo vse potrebno. Prodajamo šifkarte za vse parobrodne črte za in iz Evrope. Za vse informacije pišite na:

Nemeth State Bank

John Nemeth pres.

GLAVNI URAD:
10 East 22nd St.

PODRUŽNICA
1597 Second Ave.

NEW YORK CITY, N. Y.

Slov. Delavski Dom v Collinwood, O.

IZVRŠEVALNI ODBOR:

Predsednik: — JOHN IVANČIČ, 1280 E. 168th St.

Tajnik: — ANDREW ZUPANČ, 335 E. 162nd St.

Zapisnikar: — JOHN PRUDIČ, 1276 E. 168th St.

Blagajnik: — FRANK FENDE, 1225 E. 168th St.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: — JOHN BOHINC, 1296 E. 173rd St.

FRANK HAJNY in JOHN PAVLIN.

STAVBINSKI ODBOR: JOHN IVANČIČ, FRANK FENDE, JOHN BOHINC, PAUL ČESNIK, PAUL ŽELE.

Direktorske seje se vršijo vsak prvi in tretji torek v mesecu v Jos. Kunčičevi Dvorani.

Bolni ljudje!

Pridite k

meni.

Z zastarelimi, nervoznimi ali kompliciranimi boleznimi, ki potrebujejo zdravnika.

Iščite pomoč, kjer se jo mora najti.

Pomoč, ki vas lahko privede na pot do zdravlja.

Natančna in pozitivna preiskava vam bo razodela vaše pravo fizično stanje in vas lahko privede na pot do zdravlja in vam lahko prihrani mnogo trpljenja in nezgodnosti radi operacij. Mnogoletne izkušnje najnovejšega zdravljenja, električno in zdravilsko. Vse najboljše za bolnike.

URADNE URE: Od 9. dop. do 8. zveč.

647 EUCLID AVE.

Vrata zapadno od Star gledališča

Jaz sem uspešno zdravil nove in zastarele bolezni, kot so

Krvni neredi

Kožne bolezni

Jeterne nadloge

Zeločni neredi

Revmatizem

Srčna bolezen

Nervozna oslabeledost.

Nervozna neurehava

Črevesne bolezni

Nervozna onemoglost.

Bolečina v hrbtu

Izpahki na obrazu

MNOGO VISEČIH ZASTARELIH BOLEZNI

ki so bile ali zanemariene ali nepravilno zdravljene, ali se niso udale mani spretnim rokam, z mnogokrat ozdravljenimi pri meni. Oglavite se v mojem uradu.

Dal vam bom resnično mnenje o vašem stanju in vam povedal, kaj mi je mogoče storiti za vas. Potem je vse odvisno od vas samih, ako se hočete zdraviti.

OB NEDELJAH

Od 10. dop. do 2. pop.

DRUGO NADSTROPJE

REPUBLIC BLDG.

CLEVELAND, O.

Vrata vzhodno on Bond's trgovine

MOJ USPEH

Pri zdravilstvu zastarelih in novih bolezni sem uspešen zato ker sem natančno preučil te bolezni. Temu prištevam so moji uradi opremljeni z modernimi instrumenti in pripravami, električnimi, vibracijskimi in mehaničnimi. Ne gleda se na stroške samo da se pomaga bolnikom. Ako se posvetujete z menoj takoj boste kmalu spoznali ali ste ali niste takali dovolj dolga, da ni za vas nikake pomoči več. Ako se vas lahko ozdravi, vas lahko naredi znanstvo in spretnost zopet močne, zdrave in zadovoljne.

PREMOŽENJE NAD \$400.000.00.

Vložite denar po 5%

pri

Slovenskem Stavbinskem & Posojilnem Društvu

6313 ST. CLAIR AVENUE

Odprto tudi zvečer, razven ob sredah.

Koncert "Zarje"

Ko se je sinoči okrog 8. ure zvečer otvoril koncert soc. pev. zbora "Zarja", je bila obsežna Grdinova dvorana skoro nabito polna občinstva, ki je napeto pričakovalo, kdaj se začne s proizvajanjem pevskega programa.

Prva točka je bil Nedvedov "Veseli Pastir", katerega je zapel mešan zbor. Glasovi so doneli zelo ubrano, in lahkotni takt skladke je bil točno in lepo zadet, toda zdelo se nam je, da so pevci proti koncu začeli malo preveč dirjati. "Savsko" (dr. G. Ipavec) je zapel moški zbor. Proizvajanje bilo hvalevredno, toda videti je bilo, da so bili tenoristi nekoliko šibki. Prihodnja točka, Foersterjeva skladba "Domovini" je bila zopet proizvajana od mešanega zbora in sicer prav povoljno. Nato je nastopil moški kvartet s pesmi "Ptica gozdna". Pri kvartetu je reba pomniti, da morajo biti vsi glasovi prvega reda in dobro izvežbani, ako se hoče doseči ubrano in precizno proizvajanje. Ni naš namen komu jemati pógum, toda svetovali bi, da bi prihodnji kvartet, ako sploh nastopi, izbral kaj lažjega. "Dreaming alone in the twilight" se glasi spran solopev, katerega je proizvajala ob spremljenju na klavirju in goslih Mrs. Susman, katere nastop je takoj pokazal, da ni novinka v pevski umetnosti. Njen glas, dasiravno ne posebno močen, je očarljivo kakovosti, kar je občinstvo pokazalo v obliki aplavza.

Potem je nastopil moški zbor s komplicirano skladbo "Cigani" (F. A. Vobeli) Priznati se mora, da proizvajanje take skladbe zahteva velikega učenja in tudi dobrih glasov. Prav odkritosrčno lahko rečeno, da so bili "Cigani" jako dobro zapeti, in tudi Mr. Mak, kateremu je bil poverjen tenor solopev, je svojo nalogo dobro rešil.

Po 10-minutnem odmoru se je pričelo s proizvajanjem drugega dela programa. Otvoril ga je mešan zbor s P. H. Sattnerjevo skladbo "Pozimi iz šole", ki je bila zapeta s tako finim občutkom, in s tako točnostjo, da so bili poslušalci naravnost očarani. Ker ploskanje le ni hotelo ponehati, so pevci to skladbo še enkrat ponovili. Lahko rečemo, da je ta točka tvorila triumf sinočnega koncerta. Nato sta nastopili v dvospevu poznani pevki gđni Mimie in Josie Milavec. Slišali smo ju že ponovno v kot po navadi sta tudi sinoči rešili svojo nalogo v splošno zadovoljstvo navzočih. "Dneva nam pripelji zar" je zapel moški zbor s bariton solo A. Murgelija. Začetek je bil precej klaverno, drugače pa je bilo proizvajanje srednje kakovosti. Bariton solo je bil dober. Deseta točka programa je tvorila Forsterjeva skladba "Dekle in lilija", katero je zapel sam ženski zbor. To delo ni melodično v navadnem smislu besede in je torej jako težko doseči zaželeni efekt. Bili smo se, da bo mladi ženski zbor našel tako komplicirano skladbo preteškim, toda naša bojazen se je izpremenila v zadoščenje in presenečenje, ko je ženski zbor z očitno lahkoto in točnostjo rešil svojo težavno nalogo. Na aplavz občinstva je ženski zbor zapel še eno lažjo in melodičnejšo pesnitev, ki je bila občinstvu jako po godu.

Potem je nastopil zopet moški zbor z "našo zastavo". Tenoristu, ki je imel solopev, je enkrat glas odpovedal, drugače pa ni bilo tako slabo. Poslednja točka programa je zaključila lahkotna Laharnerjeva "Kadar pride mlado leto." Kot vse druge točke z mešanim zborom, je bila tudi ta točka jako povoljno izvršena.

Za nameček je moški zbor zapel še socialistično koračnico, nato pa se razvila prosta zabava s plesom.

Dasiravno je ves program proizvajal zbor "Zarja" brez sodelovanja katerega drugega pevskega društva, kar zahteva brez primere več truda od strani pevcev, pa je bil program dovolj raznolik in tako lepo razpredeljen, da je bila napetost pri poslušalcev skozi in skozi očitna. To dokazuje, kaj se da doseči z marljivim učenjem pod vodstvom zmožnega pevovodje kot je Mr. Ivanush.

Zboru kot pevovodji moramo čestitati na tem distinktnem uspehu z večerajšnjim koncertom. Upamo, da bodo s svojih hvalevrednim delom nadaljevali, in da bo večerajšnji uspeh vsem pevcom in pevkam služil v spodbudo k nadaljnjim pridobitvam.

— Pri jutranjih volitvah bodo volilci v volilni koči dobili osem posameznih glasovnic. Glavna je predsedniška, druga je za države in okr. urade (governor itd.) tretja je glede Crabbovega prohibicijskega zakona, ostalih pet pa se tiče mestnih zadev. Kdor hoče pri predsedniškem ali državnem tiketu voliti kandidate samo ene stranke, naj naredi križ v krogu, pod katerim je zapisano ime stranke in potem ni treba zaznamovati posameznih kandidatov. Pri volitvi sodnikov je treba napraviti križ pred toliko imeni, ko se jih lahko voli, pri drugih zadevah pa se naredi križ pred "yes" ali pred "no", kakor je vaše mnenje. Pri glasovanju bodite zelo natančni, ker ako se zaznamuje vse kot je določeno, se glasovnice zavže.

— Na svatbi Joe Brodnika je nabral Steve Lunder za S. N. Dom svoto \$5.81. Lepa hvala vsem darovalcem in nabiralcu.

— V torek dne 16. novembra 1920 se vrši seja direktorja S. N. Doma. Vsi na sejo. Zeleti je da bi se tudi zastopniki društev v obilnem številu vdeleževali sej.

— Na učiteljski konvenciji, ki se sedaj vrši v Clevelandu, se razpravlja različne reči. Diskutira se z enako restnostjo socialne probleme in visoke pe. te, o industrijalni demokraciji in o odpravi "korsetov". Upoštevati se namreč mora, da večina navzočih delegatov oziroma delegatkin obstoja iz žensk. Ena izmed govornic je bila tudi Mrs. Hale, ki je priporočala ženskam, da se ne pridružijo k nobeni izmed obstoječih meščanskih strank, ker se obe izogibata resničnim vprašanjem sedanjega časa. Ona je povedala navzočim, da je industrijalni problem najresnejši problem časa, da ga politikarji meščanskih strank ne marajo videti. Na konvenciji je govoril tudi metodistijski škof McConnell, ki je govoril o sedanjih narodnih in mednarodnih odnosih, dejal: "Naša individualistična demokracija je mrtva. Od sedaj naprej se moramo učiti življenja v socialni demokraciji." — Mrs. Hale, katero smo že zgoraj omenili, je posvetila svojo pozornost tudi obleki današnjega žensstva. Dejala je, da bodo ameriške ženske zgubile ves smisel za vsako duševno življenje, ako ne bodo mislile drugega kot svojo obleko. Povdarjala je potrebo, da se odpravi visoke pe. te in korsete. Visoke pe. te je iznašel francoski kralj Louis XIV., ki je bil enako majhen na duhu kot na telesu in je mislil, da mu bodo visoke pe. te dale imponentnejši nastop, medtem ko je korset pred več sto leti iznašla italijanska plemkinja Katarina de Medici. "Visoke pe. te in korseti niso naravni del obleke, temveč samo posne preekih časov," je dejala Mrs. Hale.

Pohištvu in druga domača oprava, katero ne rabite in vam je v napotjo, je vredna denarja. Mali oglas, za par centov v našem listu vas bo zadovoljil s tem, da boste hitro prodali.

Najnovejšje iz Jugoslavije.

MINIMALNE ZAHTEVE V JADRANSKEM VPRAŠANJU.

Zagreb, 8. "Narodno Delo" javlja iz Beograda: Včeraj je bila seja ministrskega sveta, na kateri so razpravljali o direktnih pogajanjih z Italijo. Določeno je, da odpojuje naš zunanji minister dr. Trumbić z ostalimi člani delegacije v San Paolo, kjer se sestane z italijanskimi odposlanci. Giolitti se ne udeleži pogajanj. Potemtakem se jih tudi ministrski predsednik dr. Vesnić ne udeleži. Naše minimalne zahteve bodo nastopile: 1. Reka z luko naj pride pod pokroviteljstvo zveze narodov; 2. v Istri naj je meja takozvana Wilsonova črta; 3. vsa Dalmacija z vsemi njenimi otoki vred pripade Jugoslaviji; 4. zahtevamo Skader, ker je Italija kršila prejšnje dogovore glede Albanije. Na seji ministrskega sveta se je dosegel popoln sporazum glede intrukcij, ki se bodo dale našim delegatom. Število delegatov še ni končno veljavno določeno, verjetno pa je, da se udeleže pogajanj že večkrat imenovane osebe, ki so potrebne pri pogajanjih radi zbiranja statističnih podatkov.

ZLOČIN FAŠISTOV V PULJU

Beograd, 8. — Po vestih iz Pulja so zažgali fašisti, italijanski častniki, karabinerji in finančni stražniki, hišo našega podanika Krmotića, ki so jo zapalili z ročnimi bombami. Hiša je pogorela do tal. Zgorelo je tudi veliko Krmotićevega pohištva. Škoda se ceni na 150.000 lir. Uničen je tudi inventar socialistične delavske zbornice.

GOSPODARSKI PROPAD NEMČIJE.

Berlin, 8. okt. — Na včerajšnji seji državnega zbora se je razpravljalo o proračunu državnih ministrstev, državnega kancelarja in državne pisarne. Finančni minister dr. Wirth je podal pregled o finančnem položaju Nemčije in naznanil, da znaša ves primanjkljaj za leto 1920 67 milijard mark.

NAJBOLJ SVEŽE IN BOGATO MLEKO TER SMETANA

se dobi pri slovenskem mlekarju **JOS. KLAVŽARJU** 1172 Norwood Rd. Se toplo priporoča slovenskim gospodinjam.

Naznanilo in priporočilo

Vsem cenjenim rojakom v Collinwoodu želim sporočiti, da bom odslej vodil

GROCERIO IN MESNICE

ter se vam vsem priporočam za mnogobrojen obisk, ker bom vedno skrbel za dobro in točno postrežbo. Vedno bom imel nadve dobro sušeno meso, ker sem več v tej stroki.

ANTON BOLDAN
GROCERIO
in
MESNICA
na 14402
SYLVIA AVE

E. J. HOPPLE

(Bivši govornik v poslanski zbornici)

KANDIDAT ZA

Okrajnega prosekutorja

na demokratičnem tiketu

VOLITVE 2. NOVEMBRA

Volitve so predurmi!

Medtem ko se meščanske stranke prepirajo med sabo, katera bo mogla ogoljufati večje število delavcev za njih glasove, ali bi ne bilo dobro, da pomislite, kaj zastopajo meščanske stranke, kaj je njihov namen, da se vam nenadoma delajo tako prijazne in naklonjene.

PRESLEPILE BI VAS ZOPET RADE,

da bi oddali svoj glas za enega izmed meščanskih kandidatov. Njim ni dosti mar, za katerega izmed meščanskih kandidatov glasujete, ker vedo da sta obe zaščitnici privatnih interesov in da bodeta obe enako nastopali proti delavcem kadar bi zahtevali pravice. Vsak delavec, ki se tega zaveda, bo šel dne 2. novembra na volišče ter na predsedniški glasovnici napravil križ v krogu, pod katerem je napisano "Socialist Ticket" ter glasoval za

EVGENA V. DEBSA

in SEYMOUR STEDMANA,

katera je postavila ameriška socialistična stranka svojim predsedniškim in podpredsedniškim kandidatom.

Kaj je platforma Ameriške socialistične stranke?

Zahteva se razpust sedanje Lige narodov in ustanovitev demokratičnega mednarodnega parlamenta, priznanje Rusije, odpravo diplomatskih in vojaških metod za protekcijo ameriških interesov v inostranstvu, zopetno uvedbo ustavnih pravic svobodnega govora, časopisja in zborovanja, zavrnitev epijonažnega zakona in pomiloščenje političnih jetnikov. Socialistična stranka se izjavlja proti uporabi sodnih ukazov v delavskih sporih teh zahteva nacionaliziranje železnic, rudnikov, klavnic, elektrarn in vseh drugih javnih naprav. Kot delavec se gotovo strinjate s to platformo, ker je v vašo korist.

ZATO GLASUJTE ZA E. V. DEBSA!

LEPA PRILIKA!

Za onega, ki namerava kupiti hišo, ki je še skoraj nova, s 5. sobami, veliko kletjo, vodo, električno razsvetljavo. Hiša stoji na dveh lotih 100x150. — Prodati se mora nemudoma. — Oglasite se pri J. LUKANC, 756 E. 152nd St.

O. S. Princeton 245
Bell Rosedale 6353-W.

JOS. VOVK

1123 Addison Rd.

AVTOMOBIL ZA VSE

SLUČAJE.

se priporočam.

MALI OGLASI

BODITE PAMETNI in kupite AR-BU MAZILU

za rane, izpahke, lišaje, opekline in kožne bolezni. To dobite v vsaki lekarni in denar nazaj, ako niste zadovoljni. — THE AR-BU LABORATORIES CO. 14017 Darley Ave., Cleveland, Ohio.

NAPRODAJ

Nemudoma se mora prodati, stroj za mlenje kosti (bone cutter), avtomatična peč za restavracijo in več drugega pohištva. Oglasite se na 1264 E. 71st St. zgoraj.

V TOREK ZVEČER

ob pol osmi uri zvečer, se vrši v Slov. Domu v dvorani št. 1. sestanek, na katerem se bo razpravljalo o farmah v solnčni Floridi. Kogar zanimajo farme, naj ne zamudi te prilike. Navzoč bo Mr. Wm. Grigsby, ki bode podal slike o pridelkih na farmah v Floridi.

Joseph Zajec

15605 Waterloo Rd.

Prodajalec hiš in stavbišč in zastopnik najbolj zanesljivih družb, katere zavarujejo,

PROTI OGNJU

Telefon — Wood 228-R

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

O. S. GARAGE BUILDING COMPANY.

GRADITELJI GARAZEV.

Od \$195.00 naprej.

488 East 105th. Str.

Eddy 9395

STANOVANJE

obstoječe iz štirih sob in kuhinje se odda v najem na 14804 Hale Ave. 257-59

NAPRODAJ JE GROCERIO

z najboljšim napredkom. Zagotovljena je dobra bodočnost za onega, kdor jo kupi. Prodaj, ker moram nemudoma odpotovati v stari kraj. Veljavnost vam lahko da Frank Prevec, 1266 E. 71st St. Telefon — Princeton 1622. 257-59

Naša zaloga je vedno polna dobrega grocerijskega blaga in svežega kakor tudi sušenega mesa. Naše cene so zmerne za vse naše obiskovalce. Postrežba točna. Se vam priporočata

Cujan & Mavsar

15805 WATERLOO

ROAD

Grocerijo in Mesnico

na 731 E. 185. ST.

med 126. in 126½ Stop. Shore Line

kjer bom imel vedno dobro in svežo zalogo grocerijskega in mesarskega blaga. Se vam priporočam

AUGUST YAPEL

731 E. 185 St.

Grocerija in Mesnica

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====